તા. ૧૬-૦૨-૨૦૨૪ (ચોથો દિવસ) :

ઉધોગ અને ખાણ વિભાગ

માંગણી ક્રમાંક : ૪૯ : ઉદ્યોગ

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

હું ઉદ્યોગ વિભાગને લગતી

મહેસુલી ખર્ચ માટેની રૂ. ૫૫,૨૯,૩૬,૦૦,૦૦૦ (પંચાવનસો ઓગણત્રીસ કરોડ છત્રીસ લાખ) અને

મૂડી ખર્ચ માટેની રૂ.૮,૦૪,૪૦,૦૦,૦૦૦ (આઠસો ચાર કરોડ ચાલીસ લાખ) ની માંગણી ક્રમાંક - ૪૯ રજૂ કરું છું.

માંગણી ક્રમાંક : ૫૦ : ખાણ અને ખનીજ

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

હું ખાણ અને ખનીજ વિભાગને લગતી

મહેસુલી ખર્ચ માટેની **રૂ. ૨,૯૧,૯૮,૦૦,૦૦૦ (બસો એકાણું કરોડ અઠ્ઠાણું લાખ)** અને **મૂડી ખર્ચ** માટેની **રૂ.૧૧,૦૦,૦૦,૦૦૦ (અગિયાર કરોડ)** ની **માંગણી ક્રમાંક - ૫૦** રજૂ કરું છું.

શ્રમ, કૌશલ્ય વિકાસ અને રોજગાર વિભાગ

માંગણી ક્રમાંક : ૫૭ : શ્રમ અને રોજગાર

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

હું શ્રમ, કૌશલ્ય વિકાસ અને રોજગાર વિભાગને લગતી

મહેસુલી ખર્ચ માટેની **રૂ. ૧૫,૫૬,૫૦,૦૦,૦૦૦ (પંદરસો છપ્પન કરોડ પચાસ લાખ)** અને

મૂડી ખર્ચ માટેની **રૂ.૫,૦૩,૭૪,૦૦,૦૦૦ (પાંચસો ત્રણ કરોડ ચુંમોતેર લાખ)** ની **માંગણી ક્રમાંક - ૫૭** રજૂ કરું છું.

તા. ૧૬-૦૨-૨૦૨૪ (ચોથો દિવસ) :

મહેસૂલ વિભાગ

માંગણી ક્રમાંક : ૭૮ : જિલ્લા વહીવટ

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

હું મહેસૂલ ઉદ્યોગ વિભાગને લગતી

મહેસુલી ખર્ચ માટેની રૂ. **૯,૮૨,૨૧,૦૦,૦૦૦ (નવસો બ્યાસી કરોડ એકવીસ લાખ)** અને **મૂડી ખર્ચ** માટેની રૂ.**૧૨,૨૫,૦૦,૦૦૦ (બાર કરોડ પચ્ચીસ લાખ)** ની **માંગણી ક્રમાંક - ૪૯** રજૂ કરું છું.

માંગણી ક્રમાંક : ૭૯ : કુદરતી આફતો અંગે રાહત

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

હું મહેસૂલ વિભાગને લગતી

મહેસુલી ખર્ચ માટેની રૂ. **૨૭,૦૯,૬૩,૦૦,૦૦૦ (સત્યાવીસો નવ કરોડ ત્રેસઠ લાખ)** અને **મૂડી ખર્ચ** માટેની રૂ. **૨,૦૪,૭૭,૦૦,૦૦૦ (બસો ચાર કરોડ સિત્યોતેર લાખ)** ની **માંગણી ક્રમાંક - ૫૦** રજૂ કરું છું.

ઉદ્યોગ વિભાગ : માંગણી ક્રમાંક : ૪૯

માનનીય અધ્યક્ષશ્રી,

- **ગુજરાતમાં ઉદ્યોગ** અને **ઉદ્યોગ ક્ષેત્રે ગુજરાત** એ આજના ભારતમાં અભ્યાસ અને ચર્ચાનો વિષય બન્યો છે. **વિકાસ એ હવે ગુજરાતનો મિજાજ બન્યો છે** અને **જન સુખાકારી તથા જન કલ્યાણના કાર્યો** થકી ગુજરાતે ઉત્તમ સ્થિતિ હાંસલ કરી છે.
- આ કંઈ એક દિવસમાં થયેલું પરિવર્તન નથી. ગુજરાતને આ સ્થિતિમાં લાવવાનો અને **"વિકસિત ગુજરાત" થકી "વિકસિત ભારત"ની** કલ્પના જેમણે કરી છે, તેવા આપણા આ **ગૃહના પૂર્વનેતા અને આપણા દેશના યશસ્વી વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાહેબને તેનો યશ જાય** છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- એક સમય હતો કે, જ્યારે ગુજરાત સાથે ઓરમાયુ વર્તન કરવામાં આવતું હતું. **ભારતના પશ્ચિમ છેડે આવેલું આ રાજ્ય વિકાસની અનેક તક ધરાવતું** હોવા છતાં રાજનૈતિક કારણોસર વિકાસને રૂંધવાના અનેક પ્રયાસો કરવામાં આવતા હતા.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- ગૃહના તમામ સભ્યો,..... ભલે તેઓ ગમે તે પક્ષના હોય, પરંતુ તેમણે એક વાત તો સ્વીકારવી રહી જ કે, ગુજરાતની **વર્તમાન ઔદ્યોગિક વિકાસ યાત્રાના એકમાત્ર પ્રણેતા** એ ભારતના હાલના **વડાપ્રધાન માનનીય નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાહેબ છે** અને આપણે સૌએ આ માટે તેમનો **આભાર** વ્યક્ત કરવો જોઈએ. તેમણે આપણી અને આવનારી પેઢીઓ માટે **એક સમૃદ્ધ, વિકસિત અને આધુનિક ગુજરાતની** કલ્પનાને સાકાર સ્વરૂપ આપ્યું છે.

માનનીય અધ્યક્ષશ્રી,

- **હું સૌ પ્રથમ ગુજરાતના માન.મુખ્યમંત્રીશ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ અને નાણાંમંત્રીશ્રી કનુભાઈ પટેલ સાહેબને અભિનંદન આપું છું કે, ગુજરાતની જનતાની સેવા અને ગુજરાતના વિકાસ માટે રૂપિયા ૩ લાખ ૩૨ હજાર ૪૬૫ કરોડ રૂપિયાનું ઐતિહાસિક બજેટ રજૂ કર્યું છે.** એમાં પણ ખાસ કરીને વાત કરું તો,

- **ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગ માટે રૂપિયા ૯૨૨૮ કરોડ**,
- **મહેસૂલ વિભાગ માટે રૂપિયા ૫૧૯૫ કરોડ**,
- **શ્રમ અને રોજગાર માટે રૂપિયા ૨૬૫૯ કરોડ ની જોગવાઈઓ કરી છે**.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- જ્યારે આદરણીય નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાહેબે **ગુજરાતની ધૂરા સંભાળી ત્યારે ઉધોગની સ્થિતિ આજના સમયની સરખામણીમાં નબળી હતી**.
- તેમણે **ભૌગોલિક સ્થિતિ**, **કુદરતી સંસાધનોની ઉપલબ્ધતા**, **સ્થાનિક ઉધોગોની ક્ષમતા**, **આયાત-નિકાસની સ્થિતિ**, **રાજ્યની ઉધોગ નીતિઓ**, **ભવિષ્યના ગુજરાતની કલ્પના** અને **ગુજરાત તરફે લોકોની આશા-આકાંક્ષાઓ**ને એક કર્યા અને તેના ફળસ્વરૂપે **"વાઈબ્રન્ટ ગુજરાત" ની ...શરૂઆત થઈ.**
- ગુજરાતે (દસ) **૧૦ વખત** આ ગ્લોબલ સમિટના આયોજનથી વિશ્વના દેશોમાં આગવું સ્થાન બનાવ્યુ છે.
- પ્રથમ **૦૯ સમિટ**ની વાત કરુ તો, **૨૦૦૩ થી ૨૦૧૯** સુધીના નોંધાયેલ **કુલ ૧,૦૪,૮૭૨ પ્રોજેક્ટ** પૈકી **૭૨,૦૧૮ પૂર્ણ** થયા, **૨૩૩૨ અમલીકરણ** હેઠળ છે. આમ, **સફળતાનો આંક ૭૦.૯૦ %** જેટલો છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- ગુજરાતે **ઔદ્યોગિક ઉત્પાદન, રોજગારી અને નિકાસ ક્ષેત્રે હરણફાળ** ભરી છે.
- દેશના ઉત્પાદનમાં **૧૮ (અઢાર) ટકાથી** વધુનો હિસ્સો ગુજરાત ધરાવે છે. ૨૦૧૬-૧૭ થી સતત **ચોથી વખત** ગુજરાત આ બાબતે ભારતમાં પ્રથમ છે.
- ૨૦૨૧ માં રાજ્યની રોજગાર કચેરીઓ દ્વારા **૮૪.૫ ટકા** પ્લેસમેન્ટ આપ્યું છે.
- વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માં ગુજરાતે **૨૨ લાખ કરોડ** રૂપિયાની નિકાસ કરી, જે દેશની કુલ નિકાસના **33 ટકા** જેટલી છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- તેના પરિણામે વિશ્વની **૫૦૦ ફોર્ચ્યુન** કંપનીઓ પૈકી **૧૦૦ થી** વધુ કંપનીઓના એકમો ગુજરાતમાં છે.

- આજે ગુજરાત સમગ્ર દેશમાં **જીડીપી ક્ષેત્રે ૮.૨ ટકાનો** હિસ્સો આપે છે.
- દેશની **૧૧ ટકાથી** વધુ ફેક્ટરીઓ ગુજરાતમાં છે.
- ગુજરાત એ **ભારતનું ગ્રોથ એન્જિન** અને **મેન્યુફેક્ચરિંગ હબ** તરીકે સ્થાપિત થયું છે.
- છેલ્લા ૨૦ વર્ષોમાં **૫૫ મિલિયન યુએસ ડોલર** થી વધુ એફ.ડી.આઈ આવ્યુ.
- છેલ્લા ૨૦ વર્ષોમાં થયેલા આર્થિક વિકાસના કારણે ગુજરાતના પ્રતિ વ્યક્તિ વાર્ષિક **આવક ૧૮૩૯૨ (અઢાર હજાર ત્રણસો બાણું) રૂપિયાથી** વધીને **૨,૭૩,૫૫૮ (બે લાખ તોત્તેર પાંચસો અઠ્ઠાવન) રૂપિયા** થઈ છે.

માનનીય અધ્યક્ષશ્રી,

- આ વર્ષે એપ્રિલ-૨૦૨૩ સુધીમાં મોટા પ્રોજેક્ટ સ્થાપવામાં સમગ્ર દેશમાં બીજા ક્રમે ગુજરાત છે. **૬૨ પ્રોજેક્ટમાં કુલ ૩૧,૨૭૯ કરોડના સૂચિત મૂડી રોકાણ** થયા છે. આ માટે આગામી વર્ષ માટે ચાલુ બાબત તરીકે ૮૦૦ કરોડ તથા નવી બાબત તરીકે ૩૪૫ કરોડ જોગવાઈ કરેલ છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- આઝાદીના **અમૃત કાળ દરમિયાન** તાજેતરમાં યોજાયેલી પહેલી અને ગુજરાતની **૧૦ મી વાઇબ્રન્ટ ગુજરાત** સમિટમાં **૦૪ દેશોના રાષ્ટ્ર અધ્યક્ષ**, **૪૦ દેશોના મંત્રીશ્રીઓ, ૧૪૦ થી વધુ દેશોના પ્રતિનિધિ મંડળ** અને ભારતના અનેક ઉદ્યોગપતિઓએ ભાગ લઈ ગુજરાત ઉપર પોતાનો વિશ્વાસ પ્રસ્થાપિત કર્યો છે.
- આ સમિટ એ માત્ર **રોકાણ** માટેની નહીં, પરંતુ **જ્ઞાન -ટેકનોલોજીના આદાનપ્રદાન**, નેટવર્કિંગ, **સામાજિક-આર્થિક વિકાસનું પ્લેટફોર્મ** અને ભવિષ્યના ભારત અને વિશ્વના વિકાસની નવી ક્ષિતિજો ખોલતી સમિટ સાબિત થઈ છે.
- આ સમિટ દરમિયાન રાજ્યના વિવિધ ક્ષેત્રોમાં **૪૫ લાખ કરોડથી** વધુ રકમના **૯૮ હજારથી** વધુ એમ.ઓ.યુ. થયા છે. જે પૈકી **૫૦ % જેટલા એમ.ઓ.યુ. ગ્રીન ગ્રોથ એટલે કે ગ્રીન હાઈડ્રોજન અને રીન્યુએબલ એનર્જીના ક્ષેત્રે** થયા હતા.
- ગુજરાત બતાવેલ માર્ગ ઉપર આજે ભારતના અન્ય રાજ્ય ચાલી રહ્યા છે.

- વાઇબ્રન્ટ ગુજરાતની જેમ સમિટ **અન્ય રાજ્યોમાં યોજાઈ** રહી છે અને તેનો **શ્રેય** આપણા વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર ભાઈ મોદી સાહેબને જાય છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- આ વર્ષે અમારી સરકારે **"વાઈબ્રન્ટ ગુજરાત – વાઈબ્રન્ટ ડીસ્ટ્રીક્ટ"** હેઠળ **૩૨ જિલ્લાઓ**માં કાર્યક્રમો કર્યા. જે **અંતર્ગત ૨૬૦૦ (છવ્વીસો) થી વધુ એમ.ઓ.યુ. થયા** અને તેની **કુલ રકમ ૪૫૦૦૦ (પિસ્તાલીસ હજાર) કરોડથી** વધુની હતી. તથા **દોઢ લાખથી વધુ નવી** રોજગારીનું સર્જન ગુજરાતમાં થશે.
- આ જ દર્શાવે છે, કે ગુજરાતની જનતાને અમારી સરકાર ઉપર સંપૂર્ણ શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસ છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- એમ.એસ.એમ.ઈ. ક્ષેત્રે **૧૫.૯૬ લાખ એકમો** ગુજરાતમાં કાર્યરત છે. જેમાં **૯૧ લાખથી** વધુ લોકો **પ્રત્યક્ષ** કે **પરોક્ષ** રીતે **રોજગારી** મેળવી રહ્યા છે.
- આ પૈકી પાત્રતા ધરાવતા એકમો માટે **મિનિ ક્લસ્ટર યોજના**, **પ્લોટ એન્ડ શેડ યોજના**, **માર્કેટ ડેવલપમેન્ટ** હેઠળ મુડી રોકાણ અને વ્યાજ સહાય યોજનાઓ છે.
- આ વખતના બજેટમાં **૧૫૫૦ કરોડ રૂપિયા** એમ.એસ.એમ.ઈ. ઉદ્યોગોને આત્મ નિર્ભર ગુજરાત હેઠળ પ્રોત્સાહન રૂપે આપવાના આયોજન છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- ગુજરાતનો **યુવાન નોકરી માંગનાર નહીં પરંતુ નોકરી દાતા તરીકે** હવે આગળ આવ્યો છે ત્યારે આપણું આ **રાજ્ય ઈનોવેશન અને સ્ટાર્ટઅપ ક્ષેત્રે** ખૂબ મહત્વના સ્થાને પહોંચી ગયું છે.
- મને આ ગૃહને જણાવતાં આનંદ છે કે, **તાજેતરમાં જ ગુજરાતને સમગ્ર દેશમાં બેસ્ટ પરફોર્મર સ્ટેટનો એવોર્ડ મળ્યો છે** અને આ એક વખત નહીં સતત ચોથી વખત એવોર્ડ મેળવનાર ગુજરાત પ્રથમ રાજ્ય છે.
- આ વર્ષે પણ સ્ટાર્ટઅપને પ્રોત્સાહન આપવા **૧૨૦ કરોડ** રૂપિયા ની ફાળવણી કરવામાં આવી છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- યુવાનોમાં રહેલા નવીન વિચારો, ઉર્જા, સ્કિલ અને ઉધોગ સાહસિકતાને યોગ્ય દિશામાં વાળી સંશોધન કરવા તરફનો રસ્તો ગુજરાતે ખોલી આપ્યો છે.
- દેશમાં **સ્ટાર્ટ અપ ઇન્ડિયા** ની શરૂઆત થઈ ત્યારબાદ ભારત આજે વિશ્વમાં **૧ લાખ ૧૭ હજાર** જેટલા માન્યતા પ્રાપ્ત સ્ટાર્ટઅપ અને **૧૧૧ યુનિકોર્ન** સ્ટાર્ટઅપ ધરાવતું સૌથી મોટું હબ બન્યું છે.
- આદરણીય વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાહેબની પ્રેરણાથી **૨૦૧૫ માં ગુજરાત રાજ્યએ પોતાની સ્ટાર્ટઅપ પોલિસી જાહેર કરી હતી** અને આવું કરનાર ગુજરાત એ તે સમયે **પ્રથમ રાજ્ય** હતું.
- **ગુજરાતમાં ૨૦૦ થી વધુ રાષ્ટ્રીય કક્ષાના સેન્ટર છે.**
- રાજ્ય સરકારની હાલની નીતિ મુજબ સ્ટાર્ટ અપને **30 લાખ સુધી સીડ ફંડ**
- **ત્રણ લાખ સુધી** એક્સેલરેશન પ્રોગ્રામમાં ભાગ લેવા માટે તથા
- **એક લાખ સુધી સ્કીલ ડેવલોપમેન્ટ** માટે આપવામાં આવે છે.
- સ્ટાર્ટઅપ શરૂ કરનાર વ્યક્તિને દર મહિને **૨૦,૦૦૦ રૂપિયા** અને જો તેમાં પણ કોઈ મહિલા હોય તો તેને **૨૫,૦૦૦ રૂપિયા** એલાઉન્સ આપવામાં આવે છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- ગુજરાતમાં શિક્ષણ વિભાગે પણ સ્ટાર્ટઅપ કલ્ચરને પ્રોત્સાહન આપવા વિધાર્થીઓને શાળા-કોલેજથી જ ઉપયોગી થાય તેવી નીતિઓ બનાવીને અમલમાં મૂકી છે.
- તેના કારણે ગુજરાતમાં આજે **૯૨૦૦** થી વધુ માન્યતા પ્રાપ્ત સ્ટાર્ટઅપ છે. તેનાથી **૧,૧૦,૦૦૦ જેટલી** રોજગારી સર્જાઈ છે.
- **આઈ-ક્રિએટ** અને **આઈ- હબ** જેવી સંસ્થાઓ સ્ટાર્ટ અપ ક્ષેત્ર નોંધપાત્ર કામગીરી કરી રહી છે

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- રાજ્યમાં સંશોધન અને વિકાસ જળવાઈ રહે તે માટે **રિસર્ચ એન્ડ ડેવલોપમેન્ટ સેન્ટર** સ્થાપવા માટે મૂડી રોકાણના **30 ટકાની** સહાય રાજ્ય સરકાર આપે છે.

- તેમાં પણ જો **કોઈ માન્ય ઔદ્યોગિક એસોસીએશન લેબોરેટરી સ્થાપતી હોય તો મૂડી રોકાણના <u>૬૦ ટકાના</u> દરે સહાય** આપવામાં આવે છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- દિલ્હી-મુંબઈ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ કોરીડોરમાં આવતા ગુજરાતના અગત્યના પ્રોજેક્ટ - **<u>ધોલેરા ખાસ મૂડીરોકાણ પ્રદેશમાં</u>** પણ **<u>૫૩૧ એકર</u>** ઔદ્યોગિક જમીન ફાળવી છે.
- જેમાં **<u>દોઢ લાખથી વધુ કરોડ</u>**નું રોકાણ થશે અને અંદાજે એક લાખ રોજગારી પણ મળશે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- નવસારીના વાંસીબોરસી ખાતે **<u>પી.એમ. મિત્ર પાર્કથી</u>** ટેક્સટાઇલ ક્ષેત્રે,
- ભરૂચના જંબુસર ખાતે **<u>બલ્ક ડ્રગ પાર્કના</u>** કારણે રાસાયણિક ક્ષેત્રે,
- સુરતના ખજોદ ખાતે **<u>ડાયમંડ બુર્સથી</u>** હીરા-ઉદ્યોગ ક્ષેત્રે, તથા
- આ બજેટમાં જાહેર કરેલ **<u>ખોરજ-અમદાવાદ ખાતે સ્પેસ સેક્ટર</u>** માટેના મેન્યુફેક્ચરિંગ હબ કાર્યરત થવાથી ગુજરાતમાં અભૂતપૂર્વ પરિવર્તનો જોવા મળશે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- **<u>ગુજરાત ટેક્સટાઇલ પોલિસી હેઠળ</u>** ટેક્સટાઇલ એકમોને **<u>પાંચ વર્ષ માટે વ્યાજ</u>** અને પાવર ટેરીફ સહાય તથા **<u>આઠ વર્ષ</u>** માટે વેટ /એસજીએસટી કન્સેસન સહાય, એનર્જી કન્ઝર્વેશન, વોટર કંઝર્વેશન, ટેકનોલોજી અપગ્રેડેશન તાલીમ સંસ્થા અને તાલીમાર્થીઓને સહાય તથા **<u>ટેક્સટાઇલ અને એપેરલ પાર્ક સ્થાપિત</u>** કરવા માટેની સહાય રાજ્ય સરકારે પૂરી પાડી છે.
- તેના કારણે ગુજરાતના ટેક્સટાઇલ એકમો ઘણું સારું પ્રદર્શન કરી રહ્યા છે.
- ગુજરાત ટેક્ષ્ટાઈલ નીતિ હેઠળ ચાલુ **<u>વર્ષે ૧૦૦૦ કરોડથી</u>** વધુની સહાય ચૂકવવામાં આવી છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- ગુજરાત રાજ્યને **સેમીકંડક્ટરનુ હબ** બનાવવા માટે એક અલાયદી પોલીસી બનાવી અને મિશન રૂપે કામ શરૂ કર્યું છે.
- **અમેરિકાની સેમીકન્ડક્ટર** ઉત્પાદન કરતી **માઇક્રોન કંપનીએ** ભારતમાં રોકાણ કરવાની ઈચ્છા દર્શાવી. ત્યારે ગુજરાતે તક ઝડપી લીધી અને **માત્ર છ દિવસમાં** ગુજરાત સરકાર તેને જમીન ફાળવી.
- **૯૦ મા દિવસે તેના પ્લાન્ટનુ** ખાતમુહૂર્ત કરવામાં આવ્યું.
- અંદાજે **૨૨,૫૦૦ કરોડના** ખર્ચે તૈયાર થનારા આ એકમમાં વર્ષ ૨૦૨૫ થી ઉત્પાદન શરૂ થશે અને તકનીકી ક્ષેત્રે **૫૦૦૦ પ્રત્યક્ષ** અને **૧૫૦૦૦ પરોક્ષ** એમ **કુલ ૨૦,૦૦૦** નવી રોજગારીઓનું સર્જન થશે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- આ વર્ષે નાણામંત્રીશ્રી એ **સાણંદ ખાતે સ્કૂલ ઓફ સેમિકન્ડક્ટર** ની સ્થાપના માટે **33 કરોડ રૂપિયા** ફાળવ્યા છે જેના કારણે ગુજરાતના યુવાનોને સેમિકન્ડક્ટર ક્ષેત્રે સ્કીલ પ્રાપ્ત કરવાનો અવસર મળશે.
- આઈ.ટી. પોલિસીથી ભવિષ્યમાં **આઈ.ટી. ક્ષેત્રે નવી રોજગારીનું** સર્જન અને **નિકાસમાં ક્રાંતિકારી પરિવર્તનો** આવશે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- **દરેક તાલુકે એક જીઆઈડીસી** સ્થાપવાના લક્ષ્ય સાથે માનનીય મુખ્યમંત્રી શ્રી ભુપેન્દ્રભાઈ પટેલની આગેવાની હેઠળ સરકાર કાર્યરત છે.
- હાલના ઉદ્યોગોની જરૂરિયાત મુજબ **૪૨ જેટલા મલ્ટી લેવલ શેડ(પ્લગ એન્ડ પ્લે), ૧૧ જેટલા મહિલા પાર્ક અને એમ.એસ.એમ.ઈ.પાર્ક, ટેક્સટાઇલ પાર્ક, સિરામિક પાર્ક, મેડિકલ ડિવાઇસ પાર્ક, જ્વેલરી પાર્ક, ટોય પાર્ક, સ્ક્રેપ પાર્ક** જેવા નવીન પ્રકલ્પ અમલમાં લાવ્યા છીએ.
- તેમાં ઔદ્યોગિક પ્લોટની સાથે **સ્વાસ્થ્ય**, **શિક્ષણ**, **વાણીજ્યના હેતુઓ** તથા **કોમ્યુનિટી હોલ જેવી આનુસંગિક સુવિધાઓ માટેના પ્લોટ, કોમન યુટીલીટીના પ્લોટ આપવામાં આવે છે.**

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- **આ વસાહતો રોડ-રસ્તા, પાણી, ડ્રેનેજ સિસ્ટમ, વીજ કનેક્શન** અને જરૂરિયાત મુજબ સી.ઈ.ટી.પી.ની આંતર-માળખાકીય સુવિધાઓથી સજ્જ હોય છે.
- દહેજ ખાતે **૧૦૦ એમ.એલ.ડી. ડીસેલીનેશન પ્લાન્ટ**થી **દરિયાના પાણીને ઉદ્યોગો માટે વાપરવા યોગ્ય** બનાવવાનું કામ શરૂ કરવામાં આવ્યું છે.
- **ઓનલાઈન ફાઈલ ટ્રેકિંગ**, **સમયબદ્ધ કામગીરી**, **વાણીજ્ય પ્લોટોની હરાજી** તથા **ઓનલાઈન-ડ્રો થી પ્લોટોની ફાળવણી** અને **પોલીસીઓનું સરળીકરણ** એ જી.આઈ.ડી.સી. નવી વ્યાખ્યા છે.
- ઉધોગોમા કામ કરતા લોકોને કામના નજીકના સ્થળે રહેવાની સુવિધા આપવા **રાજ્ય સરકારની સહાયથી ડોરમેટરી બનાવવાની** શરૂઆત પણ ગુજરાતે કરી છે.
- તેનાથી શ્રમિકોને ગુણવત્તા સભર રહેઠાણ, ભોજન, સ્વાસ્થ્ય સુવિધાઓ પ્રાપ્ત થાય છે અને તેમની કાર્યક્ષમતામાં ઘણો વધારો થાય છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- કુટીર અને ગ્રામોદ્યોગની વાત કરું તો, **એક જિલ્લો- એક ઉત્પાદન હેઠળ** કારીગરોના સર્વાંગી વિકાસ માટે અમારી સરકાર કટિબદ્ધ છે. **૨૦૨૩ માં સમગ્ર દેશમાં રાજ્યની કેટેગરીમાં ગુજરાતે બીજું સ્થાન** પ્રાપ્ત કર્યુ છે.
- **ઈ-કુટીર પોર્ટલ**, **ઈન્ડેક્ષ્ટ-સી**, **ક્રાફ્ટ બજાર**, **હસ્તકલા સેતુ યોજના** દ્વારા કુટીર ઉદ્યોગને પ્રોત્સાહન આપવામાં આવે છે તથા **માનવ કલ્યાણ યોજના**, **વાજપાઇ બેન્કેબલ યોજનાને** વધુ અસરકારક બનાવવા તથા તેનો વ્યાપ વધારવા માટે અમારી સરકાર સતત પ્રયત્નશીલ છે.
- કોટેજ ઇન્ડસ્ટ્રીઝની પરંપરા ગુજરાતમાં જળવાઈ રહે તે માટે **ઇન્ડેક્સ-સી** દ્વારા કારીગરોને **માર્કેટિંગ પૂરું** પાડીને તેમની આજીવિકામાં વધારો કરે છે.
- ગત વર્ષે રાજ્ય અને રાજ્યની બહાર તેમજ **અમદાવાદ, ભુજ અને બોપલ હસ્તકલા હાટ** ખાતે કુલ **૭૦ મેળાઓમાં ૮૦૦૦** થી વધુ કારીગરોએ ભાગ લઈ **૨૯ કરોડ ૫૯ લાખથી વધુ રૂપિયાની** ચીજ વસ્તુઓનું વેચાણ કરી આજીવિકા પ્રાપ્ત કરી છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- **ગુજરાતમાં એરોસ્પેસ અને ડિફેન્સના** ક્ષેત્રે ઉત્પાદન કરતા એકમોને **જમીન, ટેક્સ, પાવર ટેરીફ અને ઈલેક્ટ્રીક ડ્યુટી** માં પ્રોત્સાહન આપવામાં આવે છે.
- આ ક્ષેત્રે **એમ.એસ.એમ.ઈ. એકમોને કેપિટલ** રોકાણની **કેશ સબસીડી** તથા **વ્યાજ સહાય** પણ રાજ્ય સરકાર આપે છે અને માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી, મને એ વાતનો આનંદ છે કે **ગુજરાતના હજીરાના એલ.એન્ડ.ટી પ્લાન્ટ માંથી નિર્માણ થયેલ ટેન્કનું માનનીય વડાપ્રધાનશ્રીએ લોકાર્પણ** કર્યું હતું.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- ભારતીય સમાજ વ્યવસ્થામાં જે **૧૮ પ્રકારના વ્યવસાયો** કે જેની સેવા વગર કોઈપણ સામાન્ય માનવીનો એક દિવસ પસાર ન થઈ શકે, તેને આવરી લઈ એક નવી યોજના **"પી.એમ.વિશ્વકર્મા યોજના"** આપણા પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી સાહેબે જાહેર કરી છે.
- **તેનો મુખ્ય હેતુ સ્થાનિક કારીગરોના** ઉત્પાદન અને સેવાઓને ગુણવત્તામાં સુધારો કરવાનો તથા તેમની મૂલ્ય શૃંખલાઓને સુનિશ્ચિત કરવાનો છે.
- હાલ ગુજરાત રાજ્યમાં આ યોજના હેઠળ તમામ જિલ્લાઓમાં વ્યવસાય **કારીગરોના વેરિફિકેશનની કામગીરી** ચાલુ છે. તે પ્રક્રિયા પૂરી થયા પછી તેમને **તાલીમ** આપવામાં આવશે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- તાજેતરમાં યોજાયેલા વાઇબ્રન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ સમિટમાં **ગ્રીન હાઈડ્રોજન ક્ષેત્રે રૂ. 3 લાખ કરોડથી** વધુના એમ.ઓ.યુ. કરીને રાજ્ય સરકારે રાજ્યમાં પર્યાવરણ હિતકારી અને નવીન ટેકનોલોજીના વિકાસ મોડલને અપનાવ્યું છે.
- આપણા આદરણીય વડાપ્રધાન તરીકે આપેલા લક્ષ્ય મુજબ **૨030 માં** દેશની ઊર્જાની જરૂરિયાતના **૫0% રીન્યુએબલ** એનર્જીના માધ્યમથી મેળવવાનું છે.
- ત્યારે ગુજરાત પણ તેમાં સમગ્ર દેશમાં અગ્રેસર રહે તેવા માનનીય મુખ્યમંત્રીશ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલની સરકાર પ્રયત્નો છે

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- **માંડલ બેચરાજી ખાસ મૂડીરોકાણ પ્રદેશ** અને તેની આજુબાજુ આવેલી મલ્ટી નેશનલ ઓટોમોબાઇલ કંપનીઓએ **ઈલેક્ટ્રીક વેહિકલ અને બેટરીના ઉત્પાદન** શરૂ કરવાની છે, જેનાથી **સવા લાખ રોજગારી** સર્જાશે. જેનાથી ઉત્તર ગુજરાતના આ ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં સામાજિક, આર્થિક અને શૈક્ષણિક ક્ષેત્રે પણ પરિવર્તન આવશે.
- ગુજરાત સમગ્ર દેશમાં **૧૨% થી વધુ** ઈલેકટ્રીક વાહનોનું ઉત્પાદન કરે છે જેને ભવિષ્યમાં વધારી શકાશે

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- ગુજરાત એ પ્રથમ રાજ્ય છે કે, જેણે **૨૦૪૭ સુધીમાં** વિકસિત ગુજરાત બનાવવા માટે **૨૫ વર્ષનું એક વિઝન ડોક્યુમેન્ટ** તૈયાર કર્યું છે. જેમાં નાગરિકોની સમૃદ્ધ જીવન અને સમૃદ્ધ આવક ઉપર ખાસ ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે.
- આ ઉપરાંત તેમાં પોષણ, શિક્ષણ, આરોગ્ય, ઉદ્યોગ અને આંતરમાળખાકીય સુવિધાઓ બાબતે **૨૦૪૭** સુધીના લક્ષ્યાંકો નક્કી કરવામાં આવ્યા છે. જે ભવિષ્યમાં ઉત્તમ ગુજરાતની આપણી સૌની કલ્પનાને સાકાર કરશે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી

- **૨૦૪૭ સુધીમાં** વડાપ્રધાનશ્રી એ ભારતને **વિકસિત, આત્મ નિર્ભર અને વૈશ્વિક મહાસત્તા** બનાવવાનો સંકલ્પ સમગ્ર દેશવાસીઓ સમક્ષ મુક્યો છે, ત્યારે ગુજરાત પણ તેમાં પોતાનું યોગદાન આપવાનું છે.
- **ગ્રીન હાઈડ્રોજન, ઈલેક્ટ્રીક મોબિલિટી, રીન્યુએબલ એનર્જી, સેમિકન્ડક્ટર** અને **ઇલેક્ટ્રોનિક્સ, એ.આઈ., રોબોટિક્સ, ડ્રોન, થ્રીડી પ્રિન્ટીંગ** જેવા નવા ક્ષેત્રોમાં ગુજરાતે પગલાં ભરવાનું શરૂ કર્યું છે.
- **૧૮ વિભાગોની ૨૦૦ થી વધુ પ્રકારની અરજીઓ** ઓનલાઈન કરવા તથા **૨૦ થી વધુ સેકટર સ્પેસિફિક નિતીઓ** અમલમાં મુકીને ગુજરાતે વ્યાપાર ધંધા કરવાની સરળતામાં ઉત્તમ પ્રદાન કર્યું છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી

- આ તમામ રીતે **ઉદ્યોગોને અનુકૂળ વાતાવરણ** બનાવી ગુજરાતે ઉદ્યોગોને વિકસવાની તક આપી છે, તેની સાથે-સાથે **દરેક યુવાનને એક ઉદ્યોગકાર બનવાની તકો પણ ઉભી કરી** છે. ગુજરાત એ **દરેકને પોતાના સપના પૂરાં કરવાની ભૂમિ** બન્યું છે ત્યારે ગુજરાતના **ઉદ્યોગોને ગતિ આપવા આપ સૌને અપીલ** કરું છું.

***

ખાણ અને ખનીજ : માંગણી ક્રમાંક : ૫૦

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- ખાણ અને ખનીજ વિભાગની વાત કરું તો, **રાજ્યમાં ૪૨૨ માઈનિંગ લીઝ અને ૭૩૧૩ ક્વોરી લીઝ છે**, ત્યારે **છેલ્લા ૦૨ વર્ષમાં ગુજરાત રાજ્યમાં ગેરકાયદેસર ખનન, સંગ્રહ** અને વહન હેઠળ **૧૮,૭૩૩ કેસો કરી** રૂપિયા **૩૪૨ કરોડથી વધુની વસુલાત** કરવામાં આવેલ છે.
- **ગત વર્ષે ત્રિનેત્ર - ડ્રોન મારફતે સર્વેલન્સ** કરીને **૧૪૦૦ થી વધુ દરોડા** પાડીને **૭૦૦ થી વધુ કેસ પકડી ૧૦૦૦ લાખ**થી વધુ વસુલાત કરી છે.
- છેલ્લા ૦૨ વર્ષમાં **ખનિજક્ષેત્રે રૂ. ૩૮૦૦ કરોડથી વધુની મહેસુલી આવક** કરેલ છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- ખનીજ હેરફેર સાથે સંકળાયેલ **વાહનોને જી.પી.એસ. મારફતે ચોક્કસ સમયે ટ્રેકીંગ** કરી તેની ઉપર નજર રાખી બિનઅધિકૃત પ્રવૃતિ ઉપર અંકુશ રાખવામાં આવે છે.
- ગેરકાયદે ખનન અટકાવવા **એક જિલ્લાની ટીમ બીજા જીલ્લામાં મોકલવાની અને** ચેકીંગ સમયે બનતી **હુમલાઓની ઘટનાને ડામવા શરીર ઉપર કેમેરા** લગાવવામાં આવે છે.
- **લાઈમ સ્ટોન અને બોક્સાઈટ** ખનીજ ક્ષેત્રે **૧૮ બ્લોકોની ઈ-હરાજીના માધ્યમથી** પારદર્શકતાને પ્રાથમિકતા આપી છે.
- રાજ્યમાં કુલ **૧૪ મોબાઈલ પોસ્ટ હાલ કાર્યરત** છે.
- **સ્પેશિયલ કોર્ટ** તથા **ખાસ પેપરોનો ઉપયોગ** કરીને પ્રક્રિયાઓને **ઝડપી અને સુરક્ષીત** બનાવવામાં આવી છે.

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- રેતી, કંકર અને ગ્રેવલની પરમિટ / ક્વોરી લીઝ ની **જે રોયલ્ટી પ્રાપ્ત થાય છે, તેમાંથી ૫% વહીવટી ચાર્જ કાપીને ૯૫% રકમ જે-તે જિલ્લા પંચાયતને આપી** જે-તે ગામનો વિકાસ કરવામાં આવે છે.

- ખનીજ વાળા વિસ્તારોમાં **ડીસ્ટ્રીક્ટ મિનરલ ફાઉન્ડેશન (ડી.એમ.એફ.)** રચવાનું કામ **૩૨ જિલ્લાઓમાં** થયું છે. તે હેઠળ રાજ્યના **૨૧૦૦ થી વધુ ગામોને તેમાં પ્રભાવિત ગામોની યાદીમાં** સમાવેશ કર્યા છે.
- હાલમાં જ **કૌશલ્યા-ધ સ્કીલ યુનિર્વસીટી** અને **સાપ્તી** વચ્ચે એમ.ઓ.યુ. કરીને **પથ્થર ઉપર કોતરણી કરવા અંગેના ૦૨ વર્ષના ડીપ્લોમા કોર્ષ** શરૂ કર્યા છે, ભવિષ્યમાં **ડીગ્રી કોર્ષ** પણ શરૂ કરવાનું આયોજન થશે.
- ગુજરાત ખનિજ વિકાસ નિગમે **ગત વર્ષે ૧૫૦૦૦ કરોડ સુધીનું માર્કેટ કેપિટલાઈઝેશન** હાંસલ કરેલ છે અને **નિગમની નેટ વર્થ સપ્ટેમ્બર-૨૦૨૩ સુધીમાં ૫૭૭૯ કરોડ પહોંચેલ** છે.
- ખાણકામની સાથે **પર્યાવરણનું મહત્વ** જળવાઈ રહે તે માટેની કામગીરી નિગમે કરી છે અને તેના કારણે જ **માતાનો મઢ તથા ભાવનગરની લિગ્નાઈટ ખાણોને પર્યાવરણ એવોર્ડ** મળેલ છે.
- આમ, ખાણ અને ખનીજ વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવતી **કામગીરીને આગળ વધારવા અને વધુ ઉત્તમ રીતે કાર્યક્ષમ બનાવવા** આ ગૃહના સભ્યોને અપીલ છે.

***

માનનીય અધ્યક્ષ શ્રી,

- હું આપના મારફતે ગૃહના તમામ સભ્યોને જણાવવા માગું છું કે, **"વિકસિત ગુજરાત થી વિકસિત ભારત"** અને **"આત્મનિર્ભર ગુજરાત** થી **આત્મનિર્ભર ભારત"** ના સંકલ્પને પૂરો કરવા માટે આપ સૌ અમારી આ
  ઉદ્યોગ અને ખાણ વિભાગની **માંગણીઓ ક્રમ – ૪૯ અને ૫૦**,
  શ્રમ, કૌશલ્ય વિકાસ અને રોજગાર વિભાગની **માંગણી -૫૭** અને
  મહેસૂલ વિભાગની **માંગણીઓ ક્રમ – ૭૮ અને ૭૯**
  ને સર્વાનુમતે મંજૂરી આપશો અને ભારતને વિશ્વની મહાસત્તા બનાવવા ગુજરાતના યોગદાનને સમર્થન આપશો.

***